

αγκουζίνος

Σάββατο, 5 Μαΐου 2012
6:00 πμ

Λεξη του Βενετικού Ναυτικού ιδιωματος που περασε και στο Επτανησιακο ιδιωμα.

Σημασια :

χαμηλοβαθμος αξιωματικος της γαλέρας επιφορτισμένος με το αλυσοδεμα των κατεργάρηδων (κωπηλάτων,ερετών, λαμναδόρων) και την επιβλεψή τους

9305.21 [34] LESSICO VENETO COMPILATO PER AGEVOLARE LA LETTURA DELLA STORIA DELL' ANTICA REPUBBLICA VENETA E LO STUDIO DEI DOCUMENTI AD ESSA RELATIVI
CAVALIERE FABIO MUTINELLI
VENEZIA Giambattista Andreola.
1852.

Ετυμολογία

Η ριζα της λεξης είναι Αραβική (āl-wazīr) ο επι της αυταξιας αστυνομικος στις ταυρομαχίες που περασε στα ισπανικα ως ALGUACIL. Από παραφθορά του Ισπανικου ALGUACIL (λοχιας των ανακτόρων) εγινε το Γαλλικό argousin > Ιταλικο aguzzino ^{VELI} ή aguzino ⁹³⁰⁵ με την ιδια σημασία.

Εγκυκλοπαιδικα

Το τουρκικό vezir από το Αραβικο wazīr δεσμοφύλακας, βοηθος από το zara, βοηθος που προήλθε από το azara, περιβάλλω, φράσσω , φυλακίζω.
Στο παιδικο παιχνιδι με τα κοτσια που λεγεται "ο βεζύρης" , βεζύρης είναι ο δήμιος αυτος που κατά διαταγη του βασιλιά δινει τις ξυλιες στον κλεφτη.

Αργοτερα ο βοηθος του Σουλτανου(Βασιλιά) ο wazīr (δήμιος) εγινε πρωθυπουργός, Βεζύρης. Εδινε αυτος τις διαταγες για ξυλοφορτωμα στον τζελάτη (δημιο νεου τυπου).

Αναφορές

Απαντάται συχνα στο Σοπρακόμιτο του Ρωμα ²³⁹ με τη μορφή **αργκουζίνος** .
Παραθετω χαρακτηριστικο αποσπασμα από την σελιδα 26

Κάποια στιγμή ό κομίτο - ρεάλ^β σφύριξε μ' ενα παράξενο σουραύλι πούχε κρεμασμένο στο λαιμό. Πέρα στον κουρσία^α, το μακρόστενο πατάρι πού χώριζε πρύμη - πλήρη τή γαλέρα στή μέση, ό **άργκουζίνος**^ς σεργιάνιζε χτυπώντας το ρυθμό των κουπιών με το μακρύ του βούρδουλα, πότε στήν κουβέρτα μπροστά του και πότε στις γυμνές πλάτες των κατεργάρηδων. Σάν άκουσε το σφύριγμα, βρέθηκε με δύο σάλτους δίπλα στ' άφεντικό του. Δίχως νά τοῦ μιλήσει, ό κομίτο - ρεάλ ξανάφερε στο στόμα το σουραύλι του, φανερώνοντας το καινούργιο καί πολύ γοργότερο τέμπο ντί βόγκα π' άποζητούσε.

"Ένα μουγκρητό άκούστηκε τότε μέσ' από το ξέσκεπο άμπάρι όπου λάμνανε οί γαλεριάνοι^ς.
'Ο άργκουζίνος πετάχτηκε παλι στον κουρσία κι άρχισε να μοιράζει βουρδουλιές δεξια-ζερβά.

Τό βοιδόνευρο στα χέρια του σφύριζε σά φίδι. "Έτρεχε τώρα μπρος - πίσω στο μακρόστενο πατάρι, πάνω άπο τά ξουρισμένα κεφάλια των κατεργάρηδων, πού λάμνανε άπο πέντε στο κάθε **κουπί**. Οί περισσότεροι άπο δαύτους βογάρανε πιά σύμφωνα, μέ τίς σφυριζιές του κομί-το - ρεάλ. Οί ρέστοι ωστόσο ξακολουθούσανε νά λάμνουνε σάν πρώτα. Τούτο το κονφούζιο έκοβε τούς δρόμους της γαλέρας, πού τ' άπόνερά της, πίσω στη θάλασσα, θυμίζανε τή ρότα τής οχιάς. 'Η βουή του κουρασμένου τσούρμου δλο και θέριευε μέ τίς βουρδουλιές. Κι ό κομίτο - ρεάλ, νευριασμένος, φώναξε τότε στον άργκουζίνο την προσταγή :

— Τίς τάπες κι [άράγκα](#) !

- α) Μακρόστενος διάδρομος πού ενωνε το ταμπερνάκουλο μέ τή ραμπάτα, το μικρό κατάστρωμα στήν άκρη της πλώρης,
- β) "Υπαρχος.
- γ) Άρχηγός των τουφεξήδων, πού ήταν οπλισμένοι μ' άσήκωτα τσακμακοντούφεκα.
- δ) Σύνολο των λαμναδόρων.
- ε) Τραβούσανε κουπί,
- ς) Προϊστάμενος των γαλεριάνων.
- ζ) Γαλεριάνοι. Γαλέρα = κάτεργο.
- η) Ρυθμός κωπηλασίας.